

Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2022 - 996

Doknr.
536186

Dato
07-03-2022

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 11. februar 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 230 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Marlene Ambo-Rasmussen (V).

Spørgsmål nr. 230:

"Vil ministeren redegøre for, hvad ministeren vil gøre for at rette op på de skæve incitamenter i udligningssystemet, der økonomisk tilskynder kommunerne til at fravælge specialiserede tilbud uden for egen kommunegrænse?"

Svar:

Udligningssystemet hører under indenrigs- og boligministerens ressort. Social- og Ældreministeriet har derfor indhentet nedenstående bidrag fra Indenrigs- og Boligministeriet:

"Der har i forbindelse med vedtagelsen af udligningsreformen været en politisk bekymring for, om udligningssystemet og reformen i særdeleshed betyder, at en kommune har tilskyndelse til ikke at visitere en borger til en indsats uden for kommunen, og at det eventuelt kan bidrage til en afspecialisering.

Der blev på den baggrund igangsat en analyse af betalingsforpligtigelse og kommunale incitamenter. Den endelige afrapportering fra analysearbejdet peger bl.a. på, at kommunerne i deres visitation af ydelser er bundet af en række regler fastsat i lovgivningen, herunder serviceloven og retssikkerhedsloven. Kommunerne må ikke vælge, udsætte, indstille eller reducere en indsats alene ud fra økonomiske overvejelser, *jf. servicelovens § 1 samt vejledning om servicelovens formål og generelle bestemmelser i loven, afsnit 1, kapitel 1.*

Det er også vurderingen, at udligningssystemet ikke har haft afgørende betydning for kommuners visitation til indsatser, hvor en borger i forbindelse med indsatsen skifter bopælskommune. Udligningsvirkningen ved flytningen af en borger vil skulle ses i sammenhæng med en række andre forhold, herunder indsatsens pris, koordineringen af udbud af tilbud og regler for bl.a. de faglige hensyn ved kommunernes visitation. Kommunernes meget omfattende brug af indsatser på tværs af kommunegrænser viser også, at andre forhold spiller helt afgørende ind.

Der er imidlertid efter analysen fortsat udtrykt bekymring i forhold til spørgsmålet om betalingsforpligtigelse og kommunale incitamenter. Bl.a. i en henvendelse fra en række organisationer til Social- og Ældreudvalget i anledning af høringer om udligningssystemets konsekvenser på det specialiserede socialområde den 19. januar.

I SOU alm. del – spm. 194 er indenrigs- og boligministeren blevet bedt om at kommentere på denne henvendelse. Som det fremgår af svaret på dette spørgsmål, er der i henvendelsen udtrykt en anerkendelse af, at det ikke er nyt endsige en følge alene af udligningsreformen, at der er virkninger i udligningssystemet ved visitation til tilbud i anden kommune. Virkningerne går altså heller ikke væk ved at tilbagerulle en del af udligningsreformen, *jf. bilag 1*.

Henvendelsen indeholder også et forslag om en alternativ ordning med en form for tillæg eller udligning knyttet til de mellemkommunale refusioner. Som det også fremgår af svar på SOU alm. del – spm. 194 er dette forslag vurderet i professor Per Nikolaj Bukhs oplæg til Social- og Ældreudvalgets høring den 19. januar 2022. Her peges der på, at tillægget vil kunne komplicere og øge omkostningen til administrationen. Der peges også på, at det foreslåede tillæg i sig selv vil kunne indføre en "dysfunktionel incitamentsstruktur" og dermed øge risikoen for, at kommuner vil lade økonomiske hensyn dominere over faglige hensyn.

Som det også tidligere er tilkendegivet, skal vi se på det specialiserede socialområde samlet set, når evalueringen af det specialiserede socialområde foreligger."

Med venlig hilsen
Astrid Krag

Bilag:
Bilag 1. SOU alm. del – svar på spm. 194.